



VOKSENVACCINE MOD LIVMODERHALSKRÆFT

LIVMODERHALSKRÆFT-VACCINEN ”GARDASIL” BLEV PRIMÆRT LANCERET SOM EN VACCINE TIL BØRN OG UNGE, SOM ENDNU IKKE ER SEKSUELT AKTIVE, MEN KUN DE FÆRRESTE VED, AT VACCINEN OGSÅ BESKYTTER VOKSNE KVINDER EFFEKTIVT.

AF IBEN SABINE KONGSRUD

Rigtig mange mødre har i disse tider travlt med at forberede deres teenagepiger til vaccination mod livmoderhalskræft, for nu er der endelig politisk flertal for at indlemme den som en del af børnevaccinationsprogrammet. Det betyder, at den er gratis og at alle børn fra 12-års-alderen bliver tilbudt vaccinen. Hurra for det! Men når vi har fået ungerne flyttet fra risikogruppen og armene ned igen, mangler vi bare at passe lige så godt på de bekymrede mødre, for de er stort set i lige så høj grad i risiko for at blive smittet med den virus, som forårsager livmoderhalskræft. Livmoderhalskræft udvikles via en seksuelt overført virus, og man har tidligere ment, at de unge og uberørte var den eneste målgruppe for vaccinen, netop fordi de ikke har været seksuelt aktive i længere tid. Nu viser det sig, at vaccinen virker supereffektivt på kvinder mellem 24 og 45 også. Et aktivt sexliv er nemlig ikke ensbetydende med, at man partout er smittet med HPV-Virus.

Skiftende partnere

Vi kan lige så godt se det i øjnene. Kvinder er ikke længere fast-tømret til kødgyderne derhjemme. Og ingen forventer, at en kvinde har den samme seksualpartner livet igennem. Heldigvis. Vi bryder ud af snærende ægteskaber og faste forhold, napper os en elsker, eller måske endda adskillige stykker – og lever det frie liv, som så fristende blev præsenteret for os allerede i 70'erne. Vi skal ikke tilbage til victoriansk afholdenhed på nogen måde, men sandheden er, at jo flere seksualpartnere vi har, jo større er risikoen for at støde på HPV-Virus 16-18 som er årsag til den frygtede sygdom. Men frem for at gå i hi eller drukne i beskyttende og små-triste Sloggitrusser, skal vi måske hellere skynde os op til lægen og få den samme vaccine, som vi for længst har bestemt, at vores døtre skal have. Den virker nemlig! Det siger gynækolog, Christine Felding, som for ganske nyligt deltog i et medicinsk symposium, der kastede overbevisende tal af sig;

Voksne bør vaccineres

– Det er en stor misforståelse, at vaccinen kun bør gives til de helt unge, som ikke har haft nogen – eller ret megen seksuel aktivitet. Det er nu bevist, at den beskytter voksne kvinder i stort set samme omfang som de yngre. Det er klart, at en kvinde som har været gift i 35 år og aldrig kigget ved siden af – har langt mindre risiko for at være inficeret med HPV end en kvinde med mange skiftende partnere. Alligevel møder jeg langtids-gifte kvinder med celleforandringer og kondylomer i min konsultation. De har måske holdt sig på måtten i alle årene, men det har deres mand altså ikke nødvendigvis. Så for alle kvinder, som

**Vi kan lige så godt se det i øjnene.
Kvinder er ikke længere fasttømret
til kødgryderne derhjemme. Og ingen
forventer, at en kvinde har den
samme seksualpartner livet igennem.**

er på vej mod et nyt liv – med nye mænd – er det en god ide at lade sig vaccinere. En anden klar tendens som øger risikoen for flere tilfælde af livmoderhalskræft, er single-kulturen, hvor kvinder lever alene, men har skiftende kærester. Risikoen stiger proportionalt med antallet af partnere, og HPV-Virus 16 og 18 er årsagen til 75 % af alle tilfælde af livmoderhalskræft, siger Christine Felding.

Fejlinformationer

Desværre har netop fokuseringen på de unge patienter sat sig gevaldigt fast hos mange læger. Christine Felding modtager et hav af breve og henvendelser fra unge piger, som er blevet frarådet vaccinen af deres praktiserende læge, fordi de allerede er seksuelt aktive.

– Det er jo helt hen i vejret, at unge piger ikke får vaccinen, fordi de ikke længere er ”jomfruer”. Endnu værre er det, at de selv tror, at løbet er kørt, fordi de har været i seng med en dreng. Sådan hænger det slet ikke sammen, for hvem siger, at de er stødt på HPV-Virus endnu? Alle kvinder fra 12-45 år bør blive vaccineret med Gardasil – der er ingen tvivl om at det minimerer risikoen for at udvikle livmoderhalskræft senere, siger hun. ♦

Fakta

Livmoderhalskræft er den anden hyppigste kræfttype med næsten en halv million nye tilfælde hvert eneste år. I Europa er der 60.000 tilfælde, hvoraf næsten 30.000 dør af sygdommen. Ca. 300.000 kvinder dør hvert år af sygdommen på verdensplan.

Danmark et af de lande, hvor sygdommen forekommer hyppigst og hvert år bliver 400 ramt af livmoderhalskræft, 150 af disse kvinder dør af sygdommen. 6000 kvinder bliver hvert år behandlet for svære celleforandringer, som er selve forstadiet til sygdommen.

Gardasil beskytter 100 % mod livmoderhalskræft forårsaget af HPV 16 og 18.